

הלכות תפלין סימן מג מד

עג באר הגולה

כ פיר עקובא שם
הקב"ה שם והטור
ורבנו יונה, ל שם
במקרא, מ שם.
ג רמב"ם שם פרק ה.
ס ספור התורה והטור
ורבנו יונה, ע שם
במקרא, טו ס תשובת
הרשב"א.

* ואיתון ^(א) בימינו יובבגדו כנגד לבו, ויזהר שלא תהא רצועה יוצאה מתחת ידו טפת, וכשיצא מרחיק ארבע אמות ומניח: ו. ה"ה לבוש בתפלין והצרף לבית הכסא בלילה או סמוך לתשכה, שאין שהות להניחם עוד אחר שיצא, לא יבגס בהם ^(בא) גלולין בבגדו * ואפלו לתשתין מים * בבית הכסא קבוע, אלא כיצד יעשה, חולצין * ומניחן בכלי ^(בב) אם היה בו טפח או בכלי שאינו כלין אף על פי שאין בו טפח, וואתחזי תכלי ^(בג) בידו ונכנס: ז. במה דברים אמורים, בבית הכסא שבשדה, אבל בבית הכסא שבבית לא יכניסם ^(ד) כלל, כיון שיכול להניחם במקום ^(ה) ^(ו) המשתמר: ח. אם שכת תפלין בראשו ויעשה בהם צרכיו, מניח ידו עליהן ^(ז) עד שיגמר עמוד ^(ח) הראשון, ויוצא וחולצין וחוזר ונכנס: ט. מתר ^(י) לרופא לקח עביט של מי רגלים בידו ותפלין בראשו, ובעל גפוש יחמיר לעצמו:

מד אסור שנה בתפלין, וכו סעיף אחר:

א. כל זמן שהתפלין בראשו או בזרועו אסור לישן בהם * אפלו שנת ^(א) עראי, יאלא אם הניח עליהם

שערי תשובה

המשתמר, עין באר היטב, ובאלה רבה בשם נחלת צבי דתפלין וכתבים שיש בהם שמות צריך לזמן תיק בתוך תיק אם צריך לכנס לבית הכסא, ונהני לקטות פלים של עור, וביתו דציה סימן רסב קמיע מחסה בעור מזהר, ועין שם בשם שלטי גבורים בקמיעין שעשוין לתינוקות מחסין וחקיק עליהם אחיות של שם צריך ציון, ובאלה רבה חתב השעם לפי שהוא חקיקה ולא תתיבה, ונראה דאיתן שולבישין ותינוקות בקמיע שכתוב שמות בקלף צריך לזהר שיהיה כלי בתוך כלי, כיון שהתינוקות נכנסים בהם בעודם עליהם, ועין בסיון רסב:

המסורה דידנו כצואה מדאורייתא, כמו שכתבו תלמידי רבנו יונה, ולא גרע מפני סדוקים או מי משרה וכו' המבאר בסיון פו דידנו כצואה, עין שם.

באור הלכה

המסורה דידנו כצואה מדאורייתא, כמו שכתבו תלמידי רבנו יונה, ולא גרע מפני סדוקים או מי משרה וכו' המבאר בסיון פו דידנו כצואה, עין שם. ואפשר דלענין זה לא מחלקין כזה ובכל גווי מתר למשתין בו בתפלין שעליה, ולא תלשין בו שמה יפנה בו כיון דאינו מיוחד רק להשתין. ואין לאסר מטעם המי רגלים גופא כיון דהוא מיוחד שם ידנו כצואה, דזה אינו, דאם כן הא מי רגלים נגד העמוד גם כן ידנו כצואה, ואפלו הכי בבית הכסא עראי מתר להשתין בתפלין שבראשו, ואפלו בקבוע היה מתר אי לאו דחישין שמה יפנה בהם, ואם כן אפשר דבזה לא תלשין שמה יפנה ומתר: ד * ואיתון בימינו, עין במשנה ברורה מה שכתבנו בשם הרמ"ע להקל, והרדב"ו מחמיר. ובספר אור ודוע אשי וכו' מקורב לאור משמע כהרמ"ע, דכתב בסיון תקפו דמתר לעבר בבית הכסא לפי דרכו שלא לצרף נקביו ותפלין בראשו, ומשמע מלשונו שהוא מחלק בין אם הוא עובר או שהוא קובע עצמו להיות שם. ובזה יש לישב קצת קשיא המגן אברהם בסיון קטן ט מפרטין חולצין, כמו שכתב סימן מה סעיף ב, ואף על גב דלענין דברי תורה לא מחלקין בין מחלף או עומד בקבוצה כד ע"כ, לענין זה מחלקין: ו * ואפלו לתשתין מים, רוצה לומר, במלש או בעפר תחות ידיו יבא משום גיוצות, וכדלעיל בסעיף א: * בבית הכסא קבוע, והוא הדין לענין בית הכסא עראי ותפלין שבראשו. (באור מחיר מרדכי פנעט על הסודות): * ובנייתן בכלי אם היה בו טפח וכו'. עין במשנה ברורה. והמגן אברהם הביא עוד בשם רש"י, דאם הכלי היה טפח חשיב הכלי אהל להפסיק בינים לקרקע, ומתר להניחם בביתו על גבי קרקע, ובכלי שאינו כלין אפלו פתוח מטפח: א * אפלו שנת עראי, ולא כהרא"ש ורבנו יונה שמתירין שנת עראי. ובבאור הגר"א ברש"י הסימן משמע שדעתו לפסק כמותם להקל, אף לדעתו לא מקרי שנת עראי כי אם כדי הלוך מאה אמה, ואף כזה דוקא אם הניח ראשו בין ברכיו וכמו שכתב לקמיה באתו הסימן:

המסורה דידנו כצואה מדאורייתא, כמו שכתבו תלמידי רבנו יונה, ולא גרע מפני סדוקים או מי משרה וכו' המבאר בסיון פו דידנו כצואה, עין שם. ואפשר דלענין זה לא מחלקין כזה ובכל גווי מתר למשתין בו בתפלין שעליה, ולא תלשין בו שמה יפנה בו כיון דאינו מיוחד רק להשתין. ואין לאסר מטעם המי רגלים גופא כיון דהוא מיוחד שם ידנו כצואה, דזה אינו, דאם כן הא מי רגלים נגד העמוד גם כן ידנו כצואה, ואפלו הכי בבית הכסא עראי מתר להשתין בתפלין שבראשו, ואפלו בקבוע היה מתר אי לאו דחישין שמה יפנה בהם, ואם כן אפשר דבזה לא תלשין שמה יפנה ומתר: ד * ואיתון בימינו, עין במשנה ברורה מה שכתבנו בשם הרמ"ע להקל, והרדב"ו מחמיר. ובספר אור ודוע אשי וכו' מקורב לאור משמע כהרמ"ע, דכתב בסיון תקפו דמתר לעבר בבית הכסא לפי דרכו שלא לצרף נקביו ותפלין בראשו, ומשמע מלשונו שהוא מחלק בין אם הוא עובר או שהוא קובע עצמו להיות שם. ובזה יש לישב קצת קשיא המגן אברהם בסיון קטן ט מפרטין חולצין, כמו שכתב סימן מה סעיף ב, ואף על גב דלענין דברי תורה לא מחלקין בין מחלף או עומד בקבוצה כד ע"כ, לענין זה מחלקין: ו * ואפלו לתשתין מים, רוצה לומר, במלש או בעפר תחות ידיו יבא משום גיוצות, וכדלעיל בסעיף א: * בבית הכסא קבוע, והוא הדין לענין בית הכסא עראי ותפלין שבראשו. (באור מחיר מרדכי פנעט על הסודות): * ובנייתן בכלי אם היה בו טפח וכו'. עין במשנה ברורה. והמגן אברהם הביא עוד בשם רש"י, דאם הכלי היה טפח חשיב הכלי אהל להפסיק בינים לקרקע, ומתר להניחם בביתו על גבי קרקע, ובכלי שאינו כלין אפלו פתוח מטפח: א * אפלו שנת עראי, ולא כהרא"ש ורבנו יונה שמתירין שנת עראי. ובבאור הגר"א ברש"י הסימן משמע שדעתו לפסק כמותם להקל, אף לדעתו לא מקרי שנת עראי כי אם כדי הלוך מאה אמה, ואף כזה דוקא אם הניח ראשו בין ברכיו וכמו שכתב לקמיה באתו הסימן:

א. כל זמן שהתפלין בראשו או בזרועו אסור לישן בהם * אפלו שנת ^(א) עראי, יאלא אם הניח עליהם

שער הציון

1 (טו) לבושי שדר: 1 (טז) מגן אברהם: (י) מגן אברהם, ועין בפרי מגדים אפלו בבית הכסא שבת, ותנ"י מהמיר וברדב"ו משמע להקל: (יז) אלה רבה: א (יח) מפרי מגדים:

לוח עמוד הידוע: יום א ט תשרי תשסג < יום ב יג אלול תשסד < יום ג יט אב תשעב < יום ד כה תמוז תשעו < יום ה א תמוז תשעב